

AZ EURÓPAI JOG SZEREPE A MAGYAR JOGFEJLŐDÉSBEN 2004–2024

Személyes esszék Magyarország európai uniós
tagságának első húsz évéről

AZ EURÓPAI JOG SZEREPE A MAGYAR JOGFEJLŐDÉSBEN 2004–2024

Személyes esszék Magyarország európai uniós
tagságának első húsz évéről

Szerkesztette

GÁRDOS-OROSZ FRUZZSINA
OSZTOVITS ANDRÁS – VARJU MÁRTON

OSIRIS KIADÓ
BUDAPEST ■ 2025

A kötet megjelenését a Magyar Tudományos Akadémia támogatta

© Szerzők, 2025

Szerkesztés © Gárdos-Orosz Fruzsina, Osztovits András, Varju Márton, 2025

© Osiris Kiadó, 2025

Minden jog fenntartva. Bármilyen másolás, sokszorosítás,
illetve adatfeldolgozó rendszerben való tárolás a kiadó előzetes
írásbeli hozzájárulásához van kötve.

Osiris Kiadó, Budapest

www.osiriskiado.hu

Az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja

Felelős kiadó Gyurgyák János
Olvasószerkesztő Böröczki Tamás
Műszaki szerkesztő, tördelő Lipót Éva
Kiadói szerkesztő Kovács-Gyurgyák Anna

ISBN 978 963 276 ????????????

Nyomta és kötötte az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen ??????????

Felelős vezető György Géza vezérigazgató

TARTALOM

ELŐSZÓ	7
--------	---

I. EGYETEMES, EURÓPAI ÉS NEMZETI ÉRTÉKEK

KIRÁLY MIKLÓS: Ahogy elkezdődött. Az Európai Közösség és az Egyetem	11
MARTONYI JÁNOS: A jog szerepe az európai integrációban	21
VARJU MÁRTON: Funkcionalitás, értékek és legitimáció. Miért fontos nekünk, magyaroknak az európai uniós jog ethosza?	27
METZINGER PÉTER: Az értékek ellen	37
VÁRNAY ERNŐ: A jog tisztelete	47
BLUTMAN LÁSZLÓ: A magyar jogi kultúra változásai és az uniós jog	55
HAMZA GÁBOR: Észrevételek a római jog és az európai jog kapcsolatáról, tekintettel Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásának huszadik évfordulójára	69
SOMSSICH RÉKA: Az uniós jog hatása a magyar jogalkotásra, jogszabály-előkészítésre	85

II. ALAPJOGOK EURÓPAI ÉS NEMZETI VÉDELME

VÖRÖS IMRE: Találkozásaim az európai joggal. Húszéves európai integrációs részvételünk apropóján és ürügyén	103
CHRONOWSKI NÓRA: Uniós tagság, magyar alkotmányosság és az Alkotmánybíróság	117
GYENEY LAURA: Az Alkotmánybíróság és az előzetes döntéshozatali eljárás. Honnan, hová?	127

III. AZ EGYES JOGTERÜLETEK HARMONIZÁCIÓJA

KARSAI KRISZTINA: Szubjektív-objektív értékelés a magyar büntetőjogi rendszer alakulásáról az uniós tagság következtében	141
VÉKÁS LAJOS: Európa-jogi elemek a magyar polgári jogban	155
KISS GYÖRGY: Az Európai Unió munkajogának átvétele. Harmonizáció és/vagy jogközelítés	163
NEMESSÁNYI ZOLTÁN: A szabadság szükségszerűsége. A magyar nemzetközi magánjog húsz éve az EU-ban	177
OSZTOVITS ANDRÁS: Az EU-jog hatása a magyar polgári eljárásjogra	193
BÁNDI GYULA: A környezetvédelmi jogharmonizáció húsz plusz éve	207
NAGY CSONGOR ISTVÁN: A magyar versenyjog és versenypolitika az EU-csatlakozás óta eltelt húsz évben. Hatás, visszahatás, ellenhatás	223
TÓTH ANDRÁS: Versenyjog és Magyarország az Európai Unióban	233
BARTHA ILDIKÓ: Közszolgáltatunk és védünk. Uniós szabályozási paradigmák és a magyar (külön)út	243
A KÖTET SZERZŐI	255